

V následující práci se budeme zabývat vztahem člověka a jeho prostředí. Teoretický rámec zde bude tvořen převážně urbánní ekologii a zároveň teorií architektury a urbanismu.

Právě dvě posledně jmenované disciplíny, architektura a urbanismus, jsou dle našeho názoru zcela zásadní pro existenciální rámec lidského bytí.

Vycházíme z konstatování, že většina lidstva žije a hlavně bude žít v urbanizovaném prostředí. Člověk v současném světě masové komunikace, fragmentované společnosti, nejasnosti vlastní identity a dalších problémů je konfrontován s prostředím, v němž se nedokáže plně orientovat. Jedna ze základních lidských potřeb je však právě potřeba porozumění okolnímu světu, touha po pochopení vztahů mezi člověkem a jeho okolím (srov. Ortová, 1999).

5

Člověk si vytváří prostředí, ve kterém existuje, města a architekturu, z pochopitelných utilitárních důvodů, jako je přístřeší, prostor pro práci, soužití s ostatními lidmi atd. Ačkoli jsou samy o sobě tyto důvody utilitární, jejich vymezení, strukturace, je uchopitelná pouze v rámci celku lidského života a kultury. Potřeba střechy nad hlavou je univerzální a vychází z fyziologické konstituce člověka. Každá historická epocha ovšem vytváří střechu nad hlavou jinak, protože se mění představa o pojmu bydlení a o jeho formě, významu a smyslu. Jakým způsobem se konkrétně naplní základní lidská potřeba, je jasně kulturně determinováno. Kulturní měřítko a čeho se tedy neuplatňují až po materiální existenci oné konkrétní střechy, ale právě v jejím zrodu a vymezení. Tato měřítko jsou součástí lidského rozhodování a není podstatné, zda zcela bezděčně, kvůli konformismu nebo po jejich vnitřní reflexi.